

prestolnici Veliki Preslavi samostalni patriarhat kot središče celi bolgarski cerkvi. Tako je postal nadškof bolgarski patriarh in Bolgarija se ni odtlej ozirala več niti na Carigrad niti na Rim. A ta trditve glede Rima ni resnična. Znano je, da je Simeon izprosil od papeža Formoza (891—896), s katerim je bil osebno znan — Formoz je bil namreč pred izvolitvijo za papeža rimski poslanec na bolgarskem dvoru — za se kraljevski naslov, za svojega nadškofa v Ohridi pa čast cerkvenega patriarha bolgarskega. Tudi so bili papeževi poslanci prisotni pri kronanju v Veliki Preslavi, kamor so prinesli krono od papeža. Je-li potem verjetno, da se Bolgarska od tega časa ni nič več ozirala na Rim, odkar je dobila svoj samostalni patriarhat? Gotovo je, da je Bolgarska ostala v zvezi z Rimom, dokler ni grški cesar Roman I. dovolil Bolgarom drugi patriarhat v Ohridi, popolnoma neodvisen od carigradskega. Da ostane bolgarska cerkev za vedno neodvisna od carigradske, je uvela slovansko bogoslužje po cellem patriarhatu. Simeonov sin Peter je iskal l. 967. iznovič zveze z Rimom, toda umrl je že sledečega leta, ko so ga Grki premagali v hudi vojski. S propadom bolgarske države je prenehala seveda tudi vsaka zveza z Rimom.

Na str. 61. pa trdi profesor Klaić o hrvaškem kralju Tomislavu, da se je naslanjal le na se in na svojo državo ter da ni hotel iskati krone niti pri rimskem papežu niti pri carju in patriarhu v Carigradu, marveč si je postavil kraljevsko krono sam na glavo. Nam se zdi pa mnogo verjetneje, da se je Tomislav proglasil za hrvaškega kralja z dovoljenjem papeževim, kakor so v tistih časih storili tudi mnogi drugi evropski vladarji. Kralj Tomislav je gotovo živel v prijateljstvu z rimskim papežem, ker drugače vendar ne

bi bili k njegovemu kronanju prišli posebni papeževi poslanci iz Rima, kar omenja T. Smičiklas v svoji „Hrvaški zgodovini“ (I. zv. stran 219.) in tudi sam Klaić v svoji veliki „Zgodovini hrvaškega naroda“. (I. zv. str. 76.) Nekateri zgodovinarji celo trdijo, da je dobil Tomislav kraljevsko krono ravno od rimskega papeža; tudi Smičiklas ni zanikal te trditve, ki

Ziljanka.

je bolj podobna resnici, nego nasprotno mnenje Vj. Klaića. *Iv Steklasa.*

Vladko Šaretić. Izvorna pripoviest iz zagrebačkoga života. Napisala Zagorka. — 80. Str. 143. Cena 1 K. — Med hrvaškimi pisatelji-